

OZIMA PŠENICA I KUKURUZ NA POLJIMA JUŽNOG BANATA – PSS PANČEVO

Ozima pšenica na poljima južnog Banata koje pokriva PSS Pančevo posejana je na 24037 hektara. Usev je trenutno u fazi **razvića ploda**, rana mlečna zrelost do rana voštana zrelost, gde je zrno dostiglo krajnju veličinu (do 60% useva).

Skrenuo bih pažnju na nekoliko stvari:

1. Izračunajte sklop biljaka ili broj klasova na m^2 koristeći ram čije dimenzije mogu da budu različite. U dosadašnjim merenjima smo uočili da uglavnom imamo primarne klasove bez velikog broja sekundarnih klasova kao posledica suše. Količina padavina u aprilu mesecu u PSS Pančevo, merno mesto Ogledno polje, iznosila je $3,8 l/m^2$.

2. Počev od osnove klasa utvrdite koliko je višecvetnih klasaka odbačeno. Pokušajte da izbrojite broj zrna ako je zrno dostiglo punu veličinu. Sa izmerenim brojem klasova dobićete potencijalni prinos na m^2 , a samim tim na celoj parceli. (koristite karakteristike sorte gde je data masa 1000 zrna)

3, Ukoliko, zbog padavina, primetite da list zastavičara oboljeva prvo pogledajte klas i zrna u klasu. **Ukoliko su zrna dostigla punu veličinu, završila nalivanje i mlečnu fazu i prešla u fazu rana voštana zrelost i mekana voštana zrelost list zastavičar u tom slučaju nema nikakvu funkciju. Nema potrebe obavljati zaštitu.**

Napomena: ove vremenske prilike odgovaraju formiranju prinosa i postepenom sazrevanju. Ovo nisu nikakve stresne situacije za ozimu pšenicu. Nepovoljno bi bilo ukoliko budemo imali toplotni udar i naglo presecanje vegetacije - dnevna temperatura se penje do $30-32^{\circ}C$ dok noću ne pada ispod $16^{\circ}C$. Tada nastaje naglo sazrevanje uz gubitak roda.

Kukuruz je posejan na 72737 hektara. Nalazi se u fazi razvića na BBCH skali **razvitak listova**. Praktično imamo biljke čiji je broj listova od 6-10. Razvijenih listova, sa vidljivom "kraginom" koja obuhvata buduće stablo je 4-7.

Primećeno je da na pojedinim delovima oboda Deliblatske pešcare biljkama nedostataje cink (Zn)!

Ovo se može javiti i kao posledica niskih temperatura kojima su izložene biljke koje rastu. Ali, generalno nedostatak ZN (cink) se javlja:

1. Ocedna i vodopropusna peskovita zemljišta.
2. Alkalna zemljišta i ona kod kojih pH prelazi 7,5.
3. Hladno i vlažno vreme.
4. Velika i nekontrolisana upotreba P (fosfora) što može da ometa usvajanje cinka od strane useva (primena MAP-a bez analize za kukuruz!?)

Ukoliko je cela parcela sa vidljivim nedostacima cinka (uočeno na jednoj parceli od 3,5 ha) neophodno je dodati ovaj element folijarnom prihranom.

Napomena: usevi kukruza imaju veliki broj listova, nisu visoki i još ne dolazi do izduživanja internodija. (presecite biljku na pola i u osnovi će se videti "sabijeni" nodusi). Već je biljka u fazi u kojoj je **vrh rasta** iznad zemlje. Ovde je bitno da se povede računa i o štetama koje može izazvati grad. (materijal je objavljen na ovom portalu o štetama od grada na kukuruzu)

Bogdan Garalejić, dipl.inž.ratarstva, savetodavac-saradnik, PSS Pančevo.